

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Kløften med de klirrende Vaaben

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Kløften med de klirrende Vaaben", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII*, 1905-, s. 189. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-berg07tom-shoot-workid56264/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Kløften med de klirrende Vaaben.

Naar man fra „La piccola sentinella“, som er det mest bekendte Albergo paa Ischia, vandrer ned gennem Dalen til den venlige By Casamicciola, løber Vejen under skyggende Plataner og duftende Akacier, forbi nogle uhyre Kløfter, sprængte ind i den lodrette Bjergvæg, som begrænser Dalen til højre. I Munden af disse Kløfter, der vel rettest maa betragtes som Jordskælvsspalter, fremkomne ved Epoméos voldsomme Udbrud for Aartusinder tilbage, ligger de varme Kilder, der har gjort Byen saa berømt, og til hvilke endnu den Dag i Dag Tusinder valfarter.

Herfra snor Vejen sig i maleriske Slynninger forbi det store Hospital Monte della Misericordia, og skraaner nu et Stykke nedad mod det blaaende, blinkende Hav, der, næst Himlen og Bjergene, udgør Ischias Hovedsmykke. Denne Landevej fører videre langs Kysten, gaar over den gamle Lavastrøm fra 1301, og ender ved Byen Ischia; men tæt ved et gammelt, forfaldent Hus, der med sine mauriske Rundbuer, løvdækkede Loggiaer og frit nedløbende Stentrapper tager sig saare malerisk ud, slaar en lille Bivej af til højre. Den er vel kendt af alle, der har besøgt Øen; thi det er den, som

over Montarø fører op til Epoméos forrevne Tinder. Mindre bekendt er derimod det lille, kuppelformede Bjerg, der ligger næsten helt ude ved Havet, dannede det sidste, svage Affald af Epoméokrateret og førende det besynderlige Navn: Monte Tabor.

Mangen en Aften og mangen en tidlig Morgenstund havde jeg fra min Altan stirret ud mod dets blødt afrundede Kuppel, som fortøner sig saa klart mod Horisonten, og som netop ved sine bløde, runde Linier slaar i saa skarp en Modsætning til de takkede, forrevne Spidser, hvori de øvrige Højdepunkter paa Øen ender. Mangen en maaneklar Nat havde jeg tillige lagt Mærke til, at der over Monte Tabor svævede fine, støvede Taageskikkelser, der, lig andre natlige Spøgelser, først veg for den opgaaende Sol, som da til Gengæld belyste en mægtig Klippeblok, der, henslængt paa Bjergets østlige Skraaning, syntes at ligne en raat tilhugget, menneskelig Figur, som hævede sine Arme mod Himlen. Ofte havde jeg undret mig lige saa meget over Bjergets orientalske Navn, som over Aarsagen til de i Form og Lysbrydning skiftende Skikkelser, der om Natten svævede over dets Top; men naar jeg foreslog Førerne at tage derhen, kom de med allehaande Indvendinger, og saaledes var det gaaet til, at Monte Tabor var skudt til Side fra Dag til Dag, saa at jeg nu kun havde en Eftermiddag tilbage, hvis jeg vilde bestige det.

Der er visse Punkter paa Ischia, og det netop de mest seværdige, som Æseldriverne har en afgjort Utilbøjelighed til at vise, og dertil hører ogsaa Monte Tabor. Da jeg foreslog min trofaste Fører Francesco at ride derhen, gjorde han ikke Indvendinger som de andre, men satte dog et Ansigt op, som vilde han sige: „Jeg gør det for Dem, Eccellenza, men ellers ikke for nogen i Verden!“

Vejen derhen var overordentlig malerisk. Først

Casamicciolas venlige By med sine snehvide Huse, indfattede i snart mørke, snart lysegrønne Rammer af Oranger og Vin; derpaa nys udsprungne Kastanjeskove, hvor Lyset faldt mildt og dæmpet som i vore Bøgelunde ved Løvspringstid, saa en Stigning op over Bjerget, hvor Vejen snor sig i Vinkelgang, hegnet paa begge Sider af mørke Lavagærder, som giver Vedbenden, Brombærret, Bregnerne og de vilde Roser et gæstfrit Ly; saa Vigner, Frugthaver, Majsmarker med bredkronede Valnøddetræer, og saa — pludselig, ligesom der var trukket en Streg — øde Goldhed, forvitret, forbrændt Bund, sorte, glinsende Slakker, der funkler i Solskinnet.

„Dér gaar Stien til Monte Tabor,“ sagde Francesco i en løselig henkastet Tone, medens han samtidig lod Æslet fortsætte sin Gang op ad Bjergvejen til Monte Rotaro.

„Saa lad os komme derhen!“ raabte jeg utaalmodig og drejede Æslet om imod Stien.

„Der er slet ingenting at se,“ bemærkede Francesco mut. „Der kommer heller aldrig rejsende derhen; men siden Eccellenza nu engang vil se netop det, som alle andre gaar af Vejen for, saa lad os tage derned.“

Med disse Ord gav han Æslet et Rap, greb det fast i Halen, for at det ikke skulde glide paa de runde Pimpstensstykker, hvormed Stien var oversaaet, og dermed begyndte Nedfarten til den Sænkning, som adskille os fra Bjerget. Metoden var ejendommelig nok. Den bestod i, at Æslet strittede stift ud med alle fire, hvorpaa Francesco styrede det bagfra ved at dreje Halen til højre og venstre, som var den en Rorpind. For mig derimod gik det hele ud paa at spænde fast om min Ganger og ikke gaa forover. Farten besørgede derimod sig selv; thi efter et Øjeblik Forløb rullede og sank hele Pimp-

stenslaget, saa at vi som et pænt, hille Fjældskred kom kørende ned i Dalen.

Her var alt paa ny forandret. Guldgul, duftende Gyvel, bredbladede Myrter og nogle Bnske med skinnende Blade, som var de gjorte af Metal, dannede et næsten uigennemtrængeligt Krat, og hvor dette aabnede sig i mindre begroede Pletter, var Jordbunden som oversaaet med det vidunderligste Blomstertæppe af stærktfarvede Orkideer, vellugtende Liljer og en Mangfoldighed af løbeblomstrede Planter, hvis Duft opfyldte Luften, hvori spraglede Sommerfugle og staalblaa Humlebier tumlede sig. Der var over hele Vegetationen noget saa forunderlig spraglet, noget saa yppigt fremvæltende, saa tropisk, at jeg gjorde en Bemærkning derom til Francesco, som svarede: „Jeg har kun været her én Gang før med en Franskmand, der var meget lærd, saa lærd, at han kun brød sig om at samle alle de forskellige Lavasorter, vi har her paa Øen. Han sagde, at her saa' ud som i Afrika. — Kender De denne?“

Med disse Ord rykkede Francesco en høj, gulgrøn Plante op og viste mig den. Det var en Vortemælk, men af en ganske overordentlig Størrelse og særdeles ejendommelig derved, at der paa hvert af Blomsterkoblets Blade var en brungul Plet, som havde den største Lighed med en Fregne.

„Jeg har set den paa Sicilien,“ sagde jeg; „men jeg vidste ikke, at den voksede her.“

„Der bliver nok af det Kram, naar vi kommer højere op,“ svarede Francesco og bandt Æslet ved et Træ. „Nu maa vi gaa til Fods Resten af Vejen. Naar vi kommer til Toppen, skal jeg vise Dem Maurerkongens Skorsten.“

Jeg vilde spørge, hvad han mente dermed; men de Besværligheder, som Vejen nu frembød, gav mig ingen Lejlighed dertil. Den lille Sti, der var hugget

gennem Krattet, havde en betydelig Stigning, og var som oversaaet med afrundede Pimpstensstykker, der skred bort under Fødderne og fik mig til at falde forover. I Stedet for Myrter og Gyvel kom mandshøje, stikkende Tisler med lysegule Blomster og plettede Blade, og mellem disse hævede sig i større og større Mængde den stive, gulgrønne Vortemælk med sine store Blomsterhoveder og vidt udspærrede Grene.

Endelig naaede vi Toppen. Her sænkede den runde Kuppel sig tragtformet ned, og nede i Tragten saa' jeg en Revne, hvorfra hvide Dampe steg i Vejret. Nu forstod jeg det hele. Monte Tabor var et af de gamle, længst udslukkede Kratere paa Øen, og de hvide Taageskikkelser, jeg havde set i Maanelyset, var Fumarolens Dampe, som viste sig stærkest i Natens kølige Luft.

„Nej, det hænger slet ikke saadan sammen,“ sagde Francesco, da jeg havde meddelt ham min Opdagelse. „Her har aldrig været noget Krater. De begynder først helt ovre paa den anden Side af Monte Montagnone og er nu tilstoppede af Sand eller fyldte med Regnvand, hvorimod dette ryger uafbrudt, især ved Vintertid, naar Maurerne fryser inde i Bjerget. Da fyrer de dygtigt i Kaminen, og man kan da se Røgen af deres Skorsten helt ovre fra Procida. Om Sommeren derimod koger de blot en Smule Vand til deres Morgendrik, og Skorstenen ryger derfor stærkest henad Solopgang. Det kender jeg kun altfor godt.“

Jeg vidste af Erfaring, hvor liden Tro Francesco havde til mine videnskabelige Forklaringer, og da jeg tilmed anede, at der til Maurerkongens Skorsten nok knyttede sig et eller andet Sagn, gjorde jeg ingen videre Indvending, men sagde blot: „Har Maurerne været her paa Øen?“

„Det skulde jeg mene!“ sagde Francesco med

Overbevisning. „Hvert Barn kan fortælle derom. Se blot vore Kirker med de runde Kupler og de slanke Taarne; dem havde Franskmanden set ovre i Afrika. Han sagde ogsaa, at vi endnu bygger vore Loggiaer ligesom Maurerne, og at vore Kvinder bærer deres brogede Hovedklæde paa maurisk Vis. Desuden har jeg hørt meget derom af den ærværdige Pater Giuseppe, som læste med os i Skolen. Han fortalte os tidt, hvorledes Maurerne havde hersket over hele Øen i gammel Tid, og hvilke forfærdelige Ulykker de havde gjort. Hvor de har levet og regeret, er det ikke godt at komme, især ved Nattetide, og derfor gaar vi Førere helst af Vejen for Monte Tabor, og viser ingen fremmede derhen; thi alt aander endnu Gift og Ødelæggelse, hvor de vantro Hedninger har sat deres Fod.“

Jeg smilede; men Francesco vedblev ivrigt: „De vil ikke tro mig, Eccellenza? — Nu vel, saa se Dem omkring! — Se, hvor alt er øde, goldt og udbrændt her, hvor de før havde deres stolte Paladser og duftende Haver. Stig ned i Tragten, og De vil være kvalt, inden De formaar at vende tilbage. Læg Dem til at sove her en Nat, og De vil vaagne med en dødbringende Feber. Tag denne brunspættede Plante og kast den i Straanden — Havets Fisk vil komme døde op rundt omkring den. Stænk noget af dens Saft i Øjet paa en Hund, og den vil være blind, inden Solen gaar ned. Alt aander Død og Fordærvelse her, hvor Maurerne har hersket!“

„Hvad har den Plante med Maurerne at gøre?“ spurgte jeg.

„Kom!“ sagde Francesco og rakte Haanden ud imod mig for at hjælpe mig ned. „Her er ikke godt at være, og De har nu set Maurerkongens Skorsten. Øvre paa den anden Side af Dalen er der en Egelund, hvor der er Kælighed, Skygge og

Kristenjord uden forheksede Blomster og Buske. Lad os ride derhen, og jeg skal da fortælle Dem, hvad jeg vød om Blomsten med de fregnede Blade.*

Jeg fulgte saa meget hellere hans Opfordring, som Solen sendte sine brændende Straaler ned paa en Plet, der var ganske uden Skygge, og hvor Varmen fra Jorden under vore Fødder næsten var stærkere end den, der kom ovenfra. Snart naaede vi en snæver Kløft med Ege, hvis Friskhed og kølende Skygge end mere forhøjedes ved en væver Bjergstrøm, som rislende flød i Kløftens Dyb, og da vi her havde nydt det Maaltid, som vort Æsel førte med i sin Tværsæk, tog Francesco saaledes til Orde:

„Monte Tabor, der nu er saa øde og ufrugtbart, at det ser ud, som om Ildsluer har svedet dets Top, var i gamle Dage en af de frugtbareste og bedst dyrkede Egne paa Ischia. Da Maurerne oversvømmede Øen — hvilket maa være sket længe før den hellige Restituta blev født; thi hun havde ikke tilladt de vantro Barbarer at mishandle hendes Børn — valgte de Casamicciola til Hovedstad, og derfor ser man den Dag i Dag baade Kirker og Huse byggede efter maurisk Mønster. Paa det Bjerg, vi nys har forladt, anlagde Maurerkongen de dejligste Haver, og paa Toppen byggede han et prægtigt Palads, hvis Lige ikke fandtes paa hele Øen. Denne Konge hed Eblu ben Tabor, og derfor har Bjerget beholdt det samme Navn lige til vore Dage. Men, hvad der var langt skønnere end Slottet og Haverne med de plaskende Vandspring, var Maurerkongens Datter, der hed Maila, ligesom den plettede Plante, jeg viste Dem deroppe. Skønt født af en saracensk Moder og opvokset under vor Sol, havde hun dog et Haar, blødt og gyldenblødt som den bellige Madonnas, og en Hud saa fin og skær, at ingen

Inglese kunde have den skønnere. Herover var hun meget stolt, og de Digtere, som besang hendes Huds Hvidhed, blev lønnede med fyrstelige Gaver, ligesom hun altid sørgede for i sit Følge kun at have Kvinder, hvis Hud var brunere end Kanelbark.

Men en Formiddag, da Solen brændte hedt, hændte det sig, at hun var paa Falkejagt, og at Vinden bortførte hendes guldvirkede Slør, medens hun forfulgte en Flok flygtende Hejrer. Saa stor var imidlertid Prinsessens Jagtiver, at hun slet ikke hørte paa sine Terners Raad, og skønt det for en Kvinde højligt stred mod hendes Lands Skik at vise sig uden Slør, fortsatte hun dog Jagten, til Solen sank ned i Havet ved Forio. Men da Ternerne den næste Morgen vilde flette hendes Haar, opdagede de, at hun havde faaet tre Sommerfregner, og saa stor var deres Rædsel, at ingen vovede at bringe hende et Spejl, og endnu mindre at tale om Ulykken. Først ved Taflet sagde hendes Fader det, og da blev hun saa rasende, at hun lod Ternerne halshugge.

Alle Læger i Riget blev nu kaldte sammen for at skaffe hende af med Fregnerne; men skønt de brød deres Hoveder og destillerede de kraftigste Urter, var der dog ingen, som kunde skaffe hende af med Fregnerne, og af Raseri herover faldt Prinsessen i en svær Sygdom, saa at hun var nær ved at dø.

Da gav en af Lægerne Kongen et Raad, og den næste Morgen drog Stridsmænd ud til alle Kanter af Øen. Overalt, hvor de traf en Pige, som var under tredive Aar, og som havde en ren og skær Hud, greb de hende og plettede hendes Ansigt med en ætsende Saft, som den Lægen havde givet dem, saa at hun blev langt mere fregnet end Kongens Datter. Da der til sidst ingen fandtes paa hele Øen, som var bedre stillet end Prinsessen, gik Kongen

til hende og fortalte hende, at Solen paa Grund af hemmelige Kræfter havde gjort Alverdens Kvinder fregnede, men at hun var den, som havde lidt mindst, og af Glæde herover blev Prinsessen rask og mere forkængelig af sit Ydre, end nogen Sinde før.

Men trindt om paa Øen samlede sig de unge Mænd og lagde Raad op indbyrdes. Hver af dem havde en ung Pige, som han ret af Hjertet havde kær, og alle var de forbitrede over den Vold, deres elskede havde lidt. Al deres glødende Had vendte sig mod Kongens Datter, og en mørk Nat stormede de Ebin ben Tabors Borg og slæbte Prinsessen ned i Slotsgaarden, hvor de halshuggede hende netop paa det samme Sted, hvor hun havde ladet Terterne henrette. Men dér, hvor Blodet faldt, spirede en underlig Plante frem. Paa den stive, stolte Stængel, der knejste som en Prinsesse, bar den en Mængde grønne Blomster, samlede som i et Hoved; men hver af Blomsterne bærer den Dag i Dag tre Sommerfregner i Midten. Siden kom den ogsaa til andre Egne af Øen og blev kaldet Mailla, ligesom Prinsessen. Men Grunden til, at den saaledes blev bragt fra Sted til Sted, var den, at den indeholder en hvid Saft, der, naar den saares, drypper af den som Blod, og med denne Saft borttager Ischias Kvinder endnu den Dag i Dag deres Fregner. Saaledes maa, i Følge en retfærdig Guds Vilje, den stolte, mauriske Prinsesse, der skamskændede Ischias unge Kvinder, endnu efter sin Død skaffe dem deres tidligere Skønhed tilbage."

Med denne moralske Slutningsreplik slyngede Francesco Blomsten ned i Bjergstrømmen, hvor den hurtigt hvirvledes bort; men jeg sagde: „Hvor kan det da være, at der slet ikke er Spor tilbage af Maurerkongens Palads, saa at man oppe paa Monte

Tabor ikke engang ser en Murbrok, der kunde minde om, hvor det har staaet?"

„Det glemte jeg at fortælle,“ sagde Francesco. „Ebin ben Tabor havde ved sit Hof en mægtig Mago, en af de viseste Mænd, som Østerland nogen Sinde havde frembragt. Han var i Besiddelse af tusinde hemmelige Midler, som dels ganske er gaaet tabte, dels i forvansket Skikkelse overleverede til visse Folk her paa Øen, der regner sig i Slægt med Maurerne, og som endnu i vore Dage kan gøre meget ondt. Da Folket stormede Slottet, og Ebin ben Tabor's Mænd næsten alle var faldne, flygtede Kongen og den vise Mago højere og højere for de hævnende Flammer, som Folket havde antændt. Da Luerne havde omspændt hele Paladset, saa at de lyste vidt og bredt ud over Havet, reddede Kongen og hans Mago sig ud paa Slottets Tag, omhvirvlede af Røg og Flammer. Alle mente, at de vilde styrte sig ned eller omkomme i Luerne; men da kastede Magoen et lysende Støv, som langt overstraalede Skæret af Flammerne, ud i Luften, og i samme Øjeblik sank det brændende Palads ned i Jorden. Men overalt, hvor det lysende Støv berørte Jorden, aabnede den sig i Revner og udspyede koghede Strømme, der dræbte mange af dem, som var ilede til. Derfor blev Bjerget nøgent og afsvedent, som det er den Dag i Dag; men de koghede Strømme holdt sig paa mange Steder, og derfor finder vi dem endnu lige fra Monte Tabor til Punto di Castiglione og i de Kløfter, som støder til Bjergets anden Side ved Casamicciola. Men dér, hvor Magoen havde ladet Slottet synke, skød en uhyre Klippeblok frem af den Revne, som Jorden havde slaaet. Det er den, som De kan se herfra mellem Træerne, og som De forleden Dag spurgte mig om, da jeg var oppe paa Deres Loggia. Den ligner en maurisk Kriger, som, indhyllet i sin Burnus, hæver Armene op imod

Himlen og stirrer ud imod Havet. Nogle siger, at det er Magoen selv; men vi kalder den „il pietro cantante“.

„Den syngende Sten!“ udbrød jeg forbavset. „Det var da et forunderligt Navn!“

„Ser De, Eccellenza,“ sagde Francesco i en hemmelighedsfuld, men fortrolig Tone, „her er ikke et Sted paa Øen, uden at det ved Navn eller paa anden Maade minder om gamle, længst henfarne Tider. Og hvad har vor stakkels Ø ikke maattet døje? — Hungersnød, Krig, Pest, Jordskælv og frygtelige Udbrud af de onde Aander, som fra Hedningernes Tid ligger bundne dybt under Epoméos Tinder — alt det har den været udsat for. Man maa næsten undres over, at den ikke af Fortvivelse har skjult sig paa Havets Bund og er bleven udslettet af Øernes Tal, saa meget har den lidt. Tænk blot paa Krigen og de Stammer, som har traadt den under Fødder. Først Romere og Grækere, saa Vandaler og Saracener, saa Normanner, Korsfarere, og endelig Franskmand, Spaniere, Englændere, Tyskere og Bourboner, indtil det nu er endt med at vi er komne under Savoyens Herredømme. — Aa, Eccellenza! — Naar jeg tænker paa, hvilke Strømme af Blod der er flydt paa denne ulykkelige Ø, hvor mange Taarer der er udgydt, og hvor mange Suk der herfra er slegne mod Himlen, da undrer jeg mig over, at Jorden kan være saa smilende, Havet saa blaat og Luften saa klar; thi her er et Paradis; men Menneskene har handlet med det, som var de sendte fra Helvede! Ak, min stakkels, stakkels Ø, hvad har du ikke lidt gennem Tiderne?“

Francesco havde Taarer i Øjnene; men, let bevægelig som alle hans Landsmænd, tørrede han dem hurtigt af med Bagen af Haanden, knyttede den mod den store Klippe paa Monte Tabør og udbrød truende:

„Staa der til Dommedag, du fule Trold! Gid vi og vore Børn aldrig maa høre din Stemme!“

„Hvorfor?“

„Saa vilde der ske store Ulykker,“ sagde han og rejste sig.

Jeg følte atter, at her maatte ligge et nyt Sagn, og da jeg vidste, hvor mægtigt en Cavour-Cigar virkede, bød jeg ham en og fik ham paa ny til at tage Plads ved min Side.

„Omkom da alle Maurerne ved denne Lejlighed?“ fribbede jeg.

„Nej! — Ebin ben Tabor herskede kun over Øens østlige Del og her gjorde Befolkningen sig uafhængig; men paa den vestlige Side, mellem Forio og Punto del Imperatore, herskede en anden Maurerkonge, hvis Navn jeg nu har glemt. Da han hørte, hvad der var sket ved Monte Tabor, besluttede han at udrydde hele Øens kristne Befolkning for paa én Gang at gøre Ende paa Fjendskabet mellem Racerne. Forfærdelige var de Grusomheder, som blev begaaede. Mord og Drab hørte til Dagens Orden, og fra alle Kanter af Øen flygtede Befolkningen i Baade for at undgaa den Skæbne, der ventede dem. Men ogsaa paa Havet blev de forfulgte af Saracenernes Galajer, som endog sejlede lige til Sorrento. Da fattede Sorrentinerne Mod ved at høre, at den ene af de mauriske Konger var tilintetgjort. Om Natten samlede de deres Flaade, og den næste Morgen gjorde de med hundrede Galajer Landgang ved Monte di San Angelo, hvorfra de gik frem imod Forio. Da den mauriske Konge saa, hvor stærke de Kristne var, trak han sig tilbage imod Casamicciola, hvor han mente bedre at kunne forsvare sig; men to sorrentinske Galajer var allerede landede om Natten, forsynede med Vaaben, og da han naaede det Sted, hvor den hellige Antonius' Kirke endnu staar, saa han Lanserne blinke i Dalen ved Casa-

micciola og begreb da, at han havde en Fjende ogsaa i Ryggen. Klemt inde mellem begge, var der intet andet at gøre, end at kaste sig ind i Kløfterne ved Casamicciola; thi disse snævre Spalter lod sig forsvare med et Par Hundrede Mand mod det ti-dobbelte Antal. Dette vidste de kristne Førere meget godt, og derfor nøjedes de med at lejre sig i Dalen uden for Kløften for ganske rolig at vente, indtil Sulten tvang Saracenerne til at overgive sig. De sendte blot nogle Spejdere op over Bjergene, og disse kunde tydeligt se, hvorledes Saracenerne nede i Dybet tændte Vagtblus og sløb deres Vaaben, som om de var bestemte paa med Fortvivlelsens Mod at hugge sig igennem de kristnes Skarer. Der blev derfor holdt skarpt Udkig, og i hele samfulde seks Dage veg de kristne Førere ikke fra deres Poster.

I al denne Tid hverken hørte eller saa' man noget til Maurerne. Røgen fra Vagtblussene steg ikke længere i Vejret, da de rimeligvis ikke havde mere at brænde, og da man vidste, at de næppe havde haft mere end én Dags Proviant med sig, forundrede man sig højlgt over, at de ikke for længst havde overgivet sig. Tillige meldte Spejderne oppe paa Bjerget, at de intet kunde se til Fjenden, fordi en tæt, hvid Taage, som af frembrydende Vand-dampe, skjulte hele Kløftens Bund.

Da hørte man paa den syvende Nat, ligesom Maanen var i Færd med at gaa ned, en alt gennem-trængende Klang. Det var, som om der blev blæst til Angreb i en Basun af det mest rungende Malm, og saa stærk var Lyden, at de Kristne, der i fuld Rustning sov paa deres Skjolde, fløj op i den vildeste Forvirring. Just som de søvndrukne og skrækslagne Skarer begyndte at ordne sig, hørte man Klagen anden Gang, og da syntes de fleste, at den kom fra Maurersteinen paa Monte Tabor. Nu mente

alle, at Fjenden vilde styrte ud af Kløften, saa meget mere, som man derindfra hørte en forfærdelig Larm af klirrende Vaaben, og Kristenhæren beredte sig til at tage imod Angreb. Men knap havde de opstillet sig i Slagorden, før Lyden klang tredje Gang, og nu var der ingen Tvivl om, hvorfra den kom. Som en uhyre Tonebølge væltede den frem fra Stenen paa Monte Tabor, rullede saa hen under Jorden med et Bulder, som om Bjergene blev rykkede op med Rod, og medens Jorden skælvede, saa Heste og Mænd styrtede mellem hverandre, brød en kogende Strøm, omhyllet af hvide Dampe, ud af Kløften, saa at Kristenhæren i vild Flugt maatte redde sig til alle Sider. Det er den samme Strøm, som endnu flyder forbi Casamicciola, der, hvor de varme Bade ligger. Hele Natten igennem hørte man Larm fra Kløften som af klirrende Vaaben; men bestandigt blev den svagere og svagere, og henad Daggry, da Jordskælvet var forbi, blev alt saa underligt stille. Ingen Fugle sang, ingen Vind rørte sig; men fra Kløften saa' man sæere, hvide Taageskikkelser, som af Heste og Mænd, hæve sig i det dæmrende Morgenlys og drage hen over Dalen, tabende sig ud over Havet i Syd, som var det Genfærd af de vantro, der drog tilbage til deres Hjemstavn. Da Middagssolen med sit fulde Lys skinnede ind i Kløften, drog nogle af de modigste Kristne derind for at se, hvad der var blevet af Maurerne. De fulgte dens Krumninger, lige til de standscedes af en brat Klippevæg. Her styrtede en koghed Kilde ud af Bjerget; men af Maurerne var der ikke mindste Spor at se; kun hørte de endnu dybt inde i Bjerget, i afbrudte Mellemlum, en Klang som af klirrende Vaaben, og den hører man endnu den Dag i Dag. Da de kom tilbage fra Kløften, meldte Vagten fra Bjerget, at Vesuv var indhyllet i Røg, og da Aftenen kom, lyste Lavastrømmene stærkere end den

nedgaaende Sol. Den Nat omkom der mange Tusinde Mennesker paa den anden Side af Bugten, og Sorrentinerne fik derfor travlt med at tage hjem og passe deres eget, ellers havde de maaske lagt Øen under sig, saa at vi kun havde faaet kristne Herrer i Stedet for saracenske. Fra den Dag af har der aldrig været et Jordskælv her paa Øen eller et Udbrud af Vesuv, uden at vi har hørt Stenen tone. Derfor kalder vi den „Den syngende Sten“, og derfor ønskede jeg, at hverken jeg eller mine Børn maatte høre dens Stemme.“

Her sluttede Francesco sin Fortælling, lagde Sadelen paa Æslet og belavede sig til at bryde op; men jeg sagde: „Kan man da virkelig høre Vaabenklang i den Kløft, du taler om, Francesco?“

„Om man kan?“ udbrød han. „Ja, lige saa tydeligt, som jeg hører Dem tale. Derfor kalder vi den jo „Kløften med de klirrende Vaaben“.

„Er den langt herfra?“

„Nej, paa ingen Maade. Naar vi rider tilbage over Monte Olivieri, kan vi naa den paa en halv Time.“

„Hvorfor har du aldrig fortalt mig det før?“

„Ak,“ svarede Francesco, „de fremmede læser saa meget, og dog kender de saa lidt; men altid tror de at vide saa meget, at de har Ret til at le ad dem, som véd bedre Besked.“

Om denne Bemærkning var møntet paa mig eller paa de fremmede i Almindelighed, skal jeg ikke afgøre; men jeg tog den til Indtægt for kommende Tilfældes Skyld og besluttede ikke længere at smile ad min Førers Beretninger. Langs henrivende Skovveje, snart forbi lyse Kastanjelunde, snart gennem Myrte- og Gyvelkrat gik det tilbage til Casamicciola. Her standsede Francesco lidt forbi de nye Bade, drejede Æslet til venstre og drev det hen mod en Kløft, hvor de gamle Bade endnu staar som

maleriske Ruiner, overspundne med Vedbend, Brombær og Bregner. Her maatte jeg stige af Æslet, som blev overgivet til en fra Casamicciola kommende Dreng, og vi begyndte nu til Fods vor Vandring ind i den fortryllede Kløft.

I Begyndelsen frembød den intet af Mærkelighed. Den var som sprængt ind i Bjergets Masse med bratte Fjældvægge paa begge Sider, og i Midten rislede et lille Vandløb, der nok saa' ud til om Vinteren at kunne forvandle sig til en svulmende Strøm, hvis man turde dømme efter de falløse større og mindre Blokke, der dækkede Bunden. Men lidt efter lidt, alt som Kløften blev trangere, antog den de mest eventyrlige Former. Sælsomme, takkede Fjældstykker, begroede med Venushaar og Ulvefod, ludede ud over vore Hoveder. Store Bregner skød sig frem hist og her; kæmpemæssige Figenkaktus hang højt oppe over vore Hoveder, og af og til løftede den hundredaarige Agave sit mægtige Kandefaberskaf i Vejret, medens dens Blade som blaagrønne Sværd stak frem af Klippespalterne. Brune og graa, vortede Gekkoer smultede til højre og venstre op ad de fugtige Klippeflader; en enkelt opskræmt Flagermus snurrede os forbi, og i Kildestrømmen ved vore Fødder tumlede sig nogle mægtige, grønspættede Frøer, hvis skingrende Triller pludseligt hørte op, hver Gang vi drejede om et Hjørne af Kløften.

Pludselig saa' jeg en af dem komme drivende med Bugen i Vejret.

„Den er kogt!“ sagde Francesco og sparkede den til Side. — Jeg bukkede mig ned, stak Fingeren i Vandet, men fik den lige saa hurtig op igen — Vandet var næsten kogende. Nu lo jeg ikke længere; thi Kløften begyndte at antage et mindre hyggeligt Præg. Den grønne Vegetation hørte op, og i det brudte, dæmrende Lys, der faldt ned gennem

den trange Spalte foroven, saa' jeg forunderlige, rødgraa, slimede Svampelader, hvorfra det varme Vand dryppede ned. Luften blev hedere og hedere, Strømmens Bredder smallere og mere slimede, Lys-spalten foroven mere og mere snæver, og til sidst helt overspunden af et Virvar af forunderlige, mig ubekendte Slyngplanter, som hang ned i yppige Ranker, der ret med Velbehag syntes at indsuge den varme, fugtige Luft. Endelig blev Kløften saa snæver, at Strømmen udfyldte den helt, og vi maatte nu springe fra Sten til Sten med Fare for at stikke vore Fødder ned i Vand paa henved et halvt Hundrede Grader.

Jeg stoppede lidt for at tage efter Vejret, og Francesco sagde med et ejendommeligt Smil: „Forstaar De nu, Eccellenza, hvorfor saa faa fremmede spørger efter Kløften med de klirrende Vaaben? Jeg har haft mange herinde; men de fleste har faaet nok af det paa Halvvejen.“

„Er der da nogen Fare?“

„Kun den, at Gederne, som græsser højt oppe paa Bjerget, kunde komme til at træde noget af Klipperanden løs; men hvorfor skulde vi saa netop staa ligeunder? — Af og til skrider ogsaa en Blok ned af sig selv; men der skal Uheld til at rammes. — Følg blot lige efter mig!“

Vi gik endnu et halvt Hundrede Skridt, og nu blev Kløften saa trang, at jeg troede, at vi skulde blive siddende fast i den. Ved en Omdrejning kom jeg til at støtte min Haand mod Klippefladen — den var saa hed, at jeg brændte mig. I dette Øjeblik vakte Mørket, Heden og de fantastiske Omgivelser en forunderlig Rædsel. Jeg syntes, at Bjerget maatte lukke sig, og jeg var lige ved at vende om, da Francesco i det samme raabte: „Nu er vi der, Eccellenza! — Ræk mig Deres Haand!“

Jeg tog fat i ruin Fører, som var steget nogle

Fod højere op, og gennem en Spalte, der ikke var bredere, end at en Mand netop kunde trænge sig igennem den, drog han mig op til sig. Her videde Kløften sig ud til et næsten cirkelrundt Kammer, som til alle Sider var begrænset af bratte, utilgængelige Fjældvægge, men af en Skønhed, som jeg aldrig skal glemme. Lyset faldt kraftigt ned fra oven og beskinne en Farvepragt, der langt overgaar, hvad min Pen fornaar at beskrive, og som ingen Malers Pensel er i Stand til at gengive. Det saa' ud, som om Klippen til alle Sider var overtrukken med det prægtigste Malakit, og gennem denne smaragdgrønne Flade trak sig mælkehvide Aarer, der forneden dannede de sælsomste Drypstensfigurer af Ansigter og Dyr. Paa enkelte Steder viste der sig store Pletter, som fra zinnoberrødt gennem alle Overgange af brunt gik over til næsten asfalsort, og herfra straaede igen Malakitten ud med en Metalglans, som var den sleben til den fineste Politur. Over det hele rislede et tyndt Vandlag, der kom fra mangfoldige Porer i Klippen, og en nærmere Undersøgelse viste mig, at hver af de brune Pletter betegnede en af de hede Vandaarer, som fremelskede et sammenhængende Betræk af smaragdgrønne Alger, medens de mælkehvide Aarer var dannede af Kalk, som Vandet afsatte.

Af og til klang der en rullende Lyd som af fjerne Trommehvirvler, der syntes at trænge ud af Bjerget. Jeg troede først, at det var de mange Kilders Rislen og Rinden, som frembragte Lyden, og at denne blev forstærket ved at kastes tilbage fra de cirkelrunde Klippevægge.

Pludseligt kom Lyden igen, stærkere end nogen Sinde før, og idet jeg vendte mig, opdagede jeg, at der bag ved mig var en Hule, hvorfra de sælsomme Toner syntes at strømme ud. Den laa omtrent tre Fod højere oppe, havde et hvælvet Loft,

hvorfra hvide og grønne Drypstenstapper hang ned, og om dens Munding legede svage, hvidlige Dampe, som tiltog i Styrke og Tæthed, hver Gang Tonerne inde fra Bjerget voksede i Kraft. Dette syntes at ske med bestemte Mellemrum og ligesom efter en vis Takt; men hver Gang der kom en Krise, om jeg maa kalde det saaledes, klang Tonerne næsten rytmiske, og efter Takten i denne Rytme blev de hede Dampe pressede ud af Aabningen næsten paa samme Maade som Dampen fra et Lokomotiv. Snart var Dampsøjlen stærkere, og dannede da Figurer, som man med lidt Fantasi godt kunde antage for menneskelige Skikkelser, der svævede opad mod den mørkeblaa Himmelstribbe, snart var Kraften svagere, og Taagen trak sig da som et bølgende Tæppe hen ad den varme Klippevæg, fortættedes ved den øverste Del, og faldt saa ned som en fin Støvregn, hvori Solstraalerne brød sig med syv-foldig Regnbuepragt.

Jeg stirrede forbavset paa dette forunderlige Spil af Bjergets Kræfter; men Francesco sagde i en belærende Tone: „Dette kalder vi Maurerkongens Port; thi her drog han ind, da de Kristne forfulgte ham.“

„Umuligt!“

„Hvor kan De tvivle? Ikke en af Maurerne vendte tilbage fra denne Kløft, hvori de havde indesluttet sig. Da de Kristne den næste Dag afsøgte Kløften, fandt de ikke saa meget som en Hestesko. Alt var borte, og den eneste Forandring, der var sket, var den, at Bjerget endnu holdt den Port aaben, hvorigennem de var dragne ind.“

„Men vi hører jo intet til Vaabenklirren,“ indvendte jeg.

„Nej, her hører vi kun, hvorledes de trommer derinde,“ svarede Francesco. „Derfor kalder vi ogsaa Stedet, hvor vi staar, „Trommehvirvlernes

Grotte“. Vil vi høre Vaabnene klirre, maa vi ind i Bjerget.“

„Ind i Bjerget!“ udbød jeg og veg et Skridt tilbage.

„Ja vist, ind i Bjerget!“ sagde Francesco med urokkelig Alvor. „Det er slet ikke saa farligt, som det ser ud til. Hulens Aabning fører ind til en snæver Gang, og den strækker sig ind i Bjerget, Gud véd, hvor langt. For nogle Aar siden gik en Englænder derind — han kom aldrig tilbage.“

„Og saa skulde vi gaa derind?“

„Ja, hvorfor ikke? — Vi vil jo ikke søge Enden paa Gangen, saaledes som han, og jeg har tidt været derinde. Saa snart man er kommen en halv Snes Skridt inden for Hulens Aabning, kan man høre Vaabnene klirre, og derved er der aldeles ingen Fare. De faar blot Deres Klæder lidt plettede af Kalkvandet, og skulde der komme noget paa, skal jeg nok trække Dem ud.“

Med disse Ord løste Francesco en Line, og bandt dens ene Ende om Livet paa mig. Jeg maa oprigtig tilstaa, at jeg i dette Øjeblik aldeles ingen Lyst følte til at gaa dybere ind i Bjergets Mysterier; men Knuden var nu knyttet, og jeg skammede mig ved at løse den igen. I samme Nu var Francesco med et Spring oppe i Hulens Aabning, og et Øjeblik efter stod jeg ved hans Side.

Hvilken forunderlig Følelse, da jeg, blendet af Mørket, med famlende Hænder og søgende Skridt vandrede ind i dette uhyggelige Rør, hvor de hede Dampe slog mig i Møde! — Det krøb igennem mig, saa at jeg syntes at føle, hvorledes iskolde Draaber faldt ned paa min Nakke, og først da jeg havde gaaet en otte til ti Skridt, opdagede jeg, at denne Følelse ikke var noget Sansbedrøg. Det Vand, der sivede ned gennem Hulens Loft, var virkelig lige saa koldt, som Dampene var hede, og ved at tage

for mig i Mørket, mærkede jeg til min Forbavselse, at ogsaa Klippens Vægge var kolde som Is. I det samme standsede Francesco og sagde: „Hør!“

Jeg véd ikke, hvorledes jeg skal beskrive den Følelse, der gennemfo'r mig. Det var en Blanding af Rædsel, Forbavselse, Mistro og Nysgerrighed. Langt borte, som kom det fra det fjerneste fjerne, hørte jeg først en sagte, dæmpet Trommehvirvel bølge frem imod os. Derpaa klang den højere og tydeligere; men lige i det Øjeblik, hvor jeg saa at sige syntes at kunne gribe Lyden med Hænderne, holdt den inde, og nu kom der i hurtig Rækkefølge, med Klang, saa det rungede gennem Stenmassen, en ti eller tolv skarptklingende Slag som af blanke Vaaben, der krydses mod hverandre. Derpaa blev alt stille, saa lydløst stille, at jeg kunde tælle hver af Vanddraaberne, som fra Loftet dryppede ned mod Hulens Bund; saa klang de fjerne, dæmpede Trommehvirvler igen, kom nærmere, gav Plads for Vaahengnyet, og da dette atter lød, kunde jeg med stor Bestemthed føle, hvorledes de hede Damppe blev drevne ud med større Kraft end ellers.

Saaledes gentog det sig en otte til ti Gange. Da opfordrede jeg indstændig Francesco til at gaa. Jeg fik en Følelse af, at vi som afmægtige Lerklatrer sad inde i en mægtig Kæmpes Pusterør, saa at han blot behøvede at blæse til for at slaa os flade paa den modsatte Side af Bjerget.

„Naa,“ sagde Francesco, da vi atter stod ude i „La grotta di tamburo“, „hvad tror De nu?“

„Hvad tror du om Englænderen?“ spurgte jeg.

„Jeg tror,“ svarede Francesco, „at han ifølge sin egensindige, engelske Natur er bleven ved at vandre indad i Bjerget, til han er stødt paa de mauriske Forposter, som da har skaaret Hovedet af ham.“

„Meget muligt! — Jeg tror, at han ifølge sin engelske Halsstarrighed er gaaet fremad, indtil han

i Mørket er dumpet ned i en eller anden Spalte, saa at han har faaet Epoméo til Gravsten. Det samme tror jeg om Maurerne. Pinte af Sult og forsmægtende af Tørst, har de paa alle Kanter søgt en Udgang. De har da opdaget Hulen dér, er krøbne ind, og — forulykkede.“

„Eccellenza, hvor kan De dog være saa taabelig?“ udraabte Francesco med en Latter, der paa en højst uhyggelig Maade blev kastet tilbage fra Grottens Sider. „En enkelt Mand kunde det gaa saaledes, men ikke en Hær af Mænd og Heste. Desuden — hørte De ikke Vaabnene klirre?“

„Jo vist! — Jo mere jeg tænker derover, des rimeligere forekommer det mig, at de sidder derinde endnu. — Den stakkels Englænder!“

„Poveretto!“ udbrød Francesco med et medlidende Skuldertræk. „Hvad vilde han derinde? Var han blot kommen ud igen, saa havde man faaet Ting at vide! — Han har nok set Magoen den Aften.“

„Ham fra Monte Tabor?“

„Nej!“ sagde Francesco, „ikke ham, men den anden fra Forio, som hører til Maurerne her. Ham var det, som aabnede Bjerget for dem og skaffede dem en Udvej i deres Kvide. Der er gamle Folk fra Casamicciola, som har mødt ham.“

„Hvor da?“

„Her i Kløften, naar de gik hjem fra deres Vigner om Aftenen. — Har De ikke lagt Mærke til de Smaastier, som fra den bredere Del af Kløften fører opad? Det er Genveje for dem, som bor højere oppe, naar de hurtigt vil ned til Casamicciola. De gaar ikke gerne de Veje efter Solnedgang, thi de er stejle og besværlige; men en enkelt Gang kan det dog hælde, og den, som møder Magoen, maa følge med ham, dreven af en uimodstaaelig Trang. Saaledes er flere af Mændene i Casamicciola bleven borte, uden at man senere har set noget Spor af

dem. Saa' De ikke det Billede af den hellige Jomfru, der var spigret fast til Klippen lige ved den Krumning, vi nys gik forbi? Det er opstillet dér for at hindre Magoen fra at drage sine Ofre længere med sig; thi kan de blot anraabe hende, er hans Magt brudt.“

„Hvorledes ser han ud?“

„Det er en gammel, gammel Maurer. Han gaar krumbøjet som en Olding, støttende sig til en hvid Stav, der er indbrændt med Trolddomslegn. Hans Klædning er graa som Fjældet; hans Skæg hvidt som Dampen, der stiger ud af Maurerkongens Port, og selv er han saa runken og mager, at man godt kan se, at han er mange Hundrede Aar gammel. Dog er det sjældent, at nogen møder ham; thi han vandrer kun ud i Kløften, naar Stenen paa Monte Tabor har tonet første Gang, og ve da den, som befinder sig her!“

„Hvorfor?“

„Ser De, Eccellenza,“ svarede Francesco med urokkeligt Alvor, „det hele hænger saaledes sammen: Der er en Forstaaelse imellem Ebin ben Tabor ude ved Havet og Maurerkongen fra Forio her i Kløften med de klirrende Vaaben. Begge arbejder paa at naa hinanden gennem Bjergets Indre for til sidst at kunne forene sig; thi kan de to Konger og deres Magoer mødes, vil ikke Epomé selv kunne modstaa deres forenede Trolddomskunster — det vil sprænges i Luften, som var det Skallen paa en spirende Nød. Derfor arbejder de ved Dag og ved Nat, og den Klang, vi hørte, er vistnok ikke Klengen af Vaaben — thi de kæmper ikke indbyrdes — men Lyden af de Redskaber, hvormed de gennemhuler Bjerget, for engang at kunne forene sig. Ved denne rastløse Færd vækkes ofte Bjergaandernes Harme. Naar disse da sætter sig i Bevægelse for at uddrive dem, som forstyrrer Bjer-

gets Fred, toner Stenen paa Monte Tabor for at advare Maurerne i Bjerget, og Magoen fra Forio stiger da ud her i Kløften for at se, om Kristenhæren er borte. Da vander Maurerne deres Heste i Bjergets Indre, saa at alle Kildeløb synker og tørres ud; men naar Stenen har tonet anden Gang — og det gør den aldrig, uden at Bjergets hemmeligste Kræfter er i Bevægelse — da trænges de vantro Skarer i Bjergets Indre som fordum af de Kristne, og i vild Flugt styrter de ud af Maurerkongens Port og opfylder paa ny Kløften med Ryttere og Mænd. Først naar Bjergaanderne er komne til Ro, drager Maurerne ind, og saaledes vil det gaa, indtil de to Konger engang har forenet sig. Men da vil der ske forfærdelige Ulykker, saa at Beboerne af Ischia vil blive nødte til at flygte fra deres Fædreø, saaledes som de har gjort det for mange Tusinde Aar tilbage.“

Her tav Francesco, og jeg følte mig betydelig lettere til Mode; thi Kløften videde sig atter ud, Blomster og Grønt myldrede frem, vor Herres Sol skinnede over vore Hoveder — det var, som om der bøg os, inde i Bjerget, laa noget ondt, vi heldigt var slupne fra.

Ude ved de gamle Bade stod vor fælles, langørede Ven, og da jeg paa Ryggen af den red op ad Vejen til La piccola Sentinella, sagde jeg spørgende: „Det er et varmt Arbejde, Maurerne tager sig for inde i Bjerget.“

„Varmt? — Véd De da ikke, at Bjerget bestandigt udspyer kold Luft?“ spurgte Francesco ganske forundret. „Kender De ikke Hulen i Nærheden af, hvor De bor?“

„Hvilken Hule?“

„Ih, „la Fondera“ eller „Maurernes Lufthul“, som vi ogsaa kalder det. Har De aldrig været dér?“

Jeg maatte paa ny tilstaa min Uvidenhed, og

Francesco sagde: „Saa lad os ride derned! Det er tæt herved, og saa har De set alle de Steder, som de fremmede ellers ikke faar at se, fordi vi ikke vil forskrække dem med det, som kunde hænde, hvis Maurernes mørke Planer lykkedes.“

Med disse Ord satte han Æslet i det sædvanlige Luntetrav, og medens han sang en Vise til Ære for den hellige Reslituta, drev han det forbi La piccola Sentinella og Casa di Rivaz, indtil vi ved Casa Sperone drejede ned ad en smal Fjældsti, som førte i Retning af Fiskerlejet Lacco. Stien var i Begyndelsen hegnet med Vignegårder, men snart begyndte en Lavavæg at rejse sig til højre, og paa denne voksede hist og her store, frodige Pletter af Venushaar, som paa deres glinsende, sorte Stilke bevægede sig for Vinden. Jo længere vi red frem, jo brattere Klippen blev, des hyppigere blev ogsaa disse grønne Pletter, der tog sig ud som smaa Oaser paa den solforbrændte, støvtørre Lavailade. Pludseligt standsede Francesco Æslet, bad mig stige af og førte mig hen til en af disse grønne Pletter. Han højede de frodige Bregner til Side, og nu saa' jeg, at der i Bunden af dem groede en mærkelig, næsten metalblaa Plante, hvis brede Blade var krøllede sammen og frynsede i Randen, som var det et Skærf, man havde snoet sammen til en Turban.

„Denne Plante kalder vi „La speranza de' Mori,“ sagde han. „Føl nu ned i Bunden!“

Jeg stak Haanden ned i det bløde Grønt, der hvælvende sig som en Fuglerede, og mærkede en mild, fugtig Varme, som trængte ud rundt om Planterne.

I det samme rykkede Francesco med et kraftigt Tag alt det grønne bort, og en let, hvid Damp slog ud af Klippen, netop paa det Sted, hvor Planterne havde staaet.

„Se,“ sagde han, „saaledes er der over tusinde

varme Huller paa denne Klippeflade, og jeg viser Dem det blot, fordi det Sted, hvor jeg nu skal føre Dem hen, vil synes Dem saa meget mere forunderligt."

Med disse Ord bandt han Æslet til et Træ, gik en Snes Skridt længere frem og aabnede en Laage, der førte ind til en veldyrket Vigne, som ikke syntes at frembyde andet mærkeligt end en uhyre Klippeblok, forsynet med en Trælaage paa Midten. Francesco aabnede Laagen og bad mig træde ind. Jeg gjorde det; men lige i samme Øjeblik slog mig et saa isnende Luftpust i Møde, at jeg næsten følte det som en Smerte.

"Frygt ikke!" sagde han. "Det er kun fordi vi kommer fra Solheden paa Vejen. De kan godt gaa længere ind; Klipperne foroven vil ikke styrte ned over os."

Jeg fulgte tøvende hans Opfordring; thi over mit Hoved hang et Virvar af mægtige Klippeblokke, gennemkrydsede af Furer, og længere inde tabte Hulen sig i et alt opslugende Mørke. Francesco greb min Haaud og trak mig næsten med Magt fremad; thi for hvert Skridt, jeg gjorde, følte jeg den iskolde Luft suse mig i Møde i afbrudte Sæt, som kom den fra en uhyre Blæsebælg.

Pludseligt standsede han og sagde: "Giv mig Avisen!"

Jeg vidste i første Øjeblik ikke, hvad han mente, men trak dog et Nummer af L'Italie op af Lommen og rakte ham det. I samme Øjeblik strøg han en Svovlstik, tændte Papiret, og nu saa' jeg, at vi stod lige ved Randen af et gabende Svælg. Han kastede Avisen derned, og som en flammende Fakkel lyste den, dybere og dybere nede, indtil den til Slutningen kun saa' ud som en mat blinkende Stjerne. Pludseligt flammede den op, som antændte den et lysende Luftlag omkring sig; jeg hørte en

dump Eksplosion, og to Sekunder efter hvirvledes den sorte Aske, belyst af talrige, skinnende Smaastjerner, om Ørene paa os.

„Ser De?“ sagde Francesco. „Dette kalder vi „Maurernes Lufthul“. — Kan De saa tvivle om, at de endnu sidder i Bjerget?“

Saaledes lød Francescos eventyrlige Beretning den sidste Aften, jeg tilbragte paa denne herlige, mig altid uforglemmelige Ø. Meget andet havde jeg desuden erfaret af ham. Mangen øde Egn, mangt et svimlende Klippedyb, mangt et forrevet, søndersprængt Krater havde vi besøgt i hinandens Selskab, idet han til hver Plet knyttede et eller andet Sagn, der bag sin fantastiske Dragt næsten altid skjulte en eller anden Naturgrund, der syntes at have været Skaberen af det spraglede Klædebon, hvori det var indhyllet. Ofte tænkte jeg senere paa at samle disse Sagn og knytte dem endnu fastere til Ischias vidunderlige Natur; men Aarene gik, og hvad der hist nede havde taget sig ud som duftende Fjældurter, tørredes ind og visnede hen som Blomster i et Herbarium, saa at jeg til sidst halvvejs havde glemt dem. Da sendte en gunstig Skæbne mig paa ny til disse henrivende Egne, og næppe havde jeg sat Foden i Land paa Casamicciolas Marina, før jeg spurgte efter min gamle Ven og Fører Francesco.

Som det saa ofte gaar, møder man ikke det samme, glade Ansigt, som man har forladt. Et eller andet uventet er indtruffet, og her var det af en sørgelig Natur. Francesco havde mistet sin glade Rafaëlla netop den samme Dag, og indtil hun var begravet, var han ikke Fører for nogen. Jeg var

altsaa i de første Dage nødt til at strejfe Øen om paa egen Haand, noget, jeg saa meget lettere kunde gøre, som jeg var velkendt med den fra mit tidligere Ophold.

Saaledes hændte det sig, at jeg en Aften kom vandrende fra Byen Ischia. Over den længst udbrændte Vulkan Cremate søgte jeg ned i Daldybet ved Montagnone for ad denne Vej at naa hjem. Jeg havde vandret over den saakaldte l'Arso, det vil sige: de golde Lavamarker, som paa den nordøstlige Del af Øen strækker sig lige ud til Havet, og var nu i Færd med at bestige Monte Rotaro, der, skønt selv et gammelt Krater, dog er dækket med lysegrønne Kastanjeskove og duftende Myrte-lunde — et sandt Modstykke til l'Arso, der paa sin kulsorte Flade kun fostrer den guldgule Gyvel og talrige bredkronede Pinier, som ved stor Kunst og uhyre Arbejde spirer frem af de Huller, som man har boret gennem den stenhaarde Lavaskorpe.

Det var en mild, forarsvarm Aften i Slutningen af April. Klokkerne fra Casamicciola, fra Ischia og fra Forio havde for længst lydt til Ave, og paa den anden Side af Epoméos mægtige Højderyg havde Piejo, Fontana og Serrara besvaret det i svagere Toner. Fra Toppen af Monte Rotaro kunde jeg se de røde Aftenskyer, som blegnede i Havet ved Forio, og ud over Golfen hen imod Procida hævede fuldmaanen sig op, blank og hvid, kastende en Sølvstribe hen over Vandet. Alt var saa lydløst, saa anelsesfuldt stille, selv Aftenbrisen, der paa denne Tid sender sit Pust ind over Øen, syntes at være gaaet til Ro, og under Kastanjernes høje Kroner hørte man kun den uvisse Summen af Zampanaerne, Øens Mosquitos, som denne Aften foretrak Brudedansen i den sommervarme Luft før den forbitrede Krig, som de ellers fører med Øens Befolkning.

Maanen steg højere og højere; men jo mere den

steg, des mere syntes Stilheden at synke ned over Øen, og i Maaneglansen, der genstraalede fra den spejlglatte Golf, saa' jeg tydelig den hvide Dampstøtte fra Monte Tabor stige i Vejret som en luftig Palme, der foldede sin Bladkrone ud til alle Sider. Kun syntes jeg, at den var usædvanlig stærk, og trods den bløde Varme, der som et fugtigt Tæppe hang over Bjerg og Dal, besluttede jeg at vandre derhen for at se den i Nærheden. Ad Stier, ad Styrtinger og krogede Hulveje naaede jeg, opløst af Varme, den lille Egelund, hvor jeg havde siddet med Francesco, og idet jeg kastede mig ned paa det bløde Mostæppe, kom jeg ret til at tænke paa den Aften, da han her havde fortalt mig sine tro-skyldige Sagn om Maurerne, der sad fængslede i Bjergets Indre. Paa en forunderlig, næsten uforklarlig Maade dukkede hver Enkelthed, hvert lille Træk i hans Fortælling op i min Erindring, som vaktet de ved den Harmoni, hvori det hele stod til Omgivelserne.

Alt var saa tyst. Maanelyset faldt paa den halve Side af Lunden ind gennem Egenes Kroner, belyste deres sorte, krogede Arme, kastede klare Pletter ned mellem Stammerne, og langt ude i Baggrunden tegnede Stenen paa Monte Tabor sig skarpt mod den næsten mælkehvide Horisont. Nede i Dybet mumlede den lille Bjergstrøm, Foraarsblomsterne udsendte en næsten bedøvende Vellugt, og medens jeg, mageligt lænet op til en af de mosklædte Lavablokke, stirrede ud over Havet, flød Maaneglansen, Bølgespillet og de lette Aftentaager over i hverandre, saa at jeg, dysset i Ro ved Bjergstrømmens sagte mumlende Fald, var paa det Overgangsstadium, hvor man ikke véd, om man drømmer eller er vaagen.

De lød der pludseligt en Klang — endnu i dette Øjeblik véd jeg ikke hvorfra — men det var en

Klang, som fik mig til at fare op og stirre ud til alle Sider. Luften var bleven lummør; det var, som læa der et bedøvende Pres i den. Da raslede alle Bladene over mit Hoved. Fuglene, som havde søgt Hvile i Egenes Toppe, fløj forvildede frem og tilbage, og dog rørte der sig ikke den sagteste Vind; man skulde næsten tro, at en underjordisk Haand havde rusket i Træernes Rødder og faaet deres Kroner til at skælve. Der paakom mig en uforklarlig Angest. Jeg syntes, at jeg i Sovne havde følt noget ligesom glide bort under mig, og med et Par Spring var jeg ude paa Stien, som fører forbi Maurerstenen paa Monte Tabor. Da jeg her kom ud i det klare Maaneskin, med fuld Belysning til alle Sider og med Casamicciolas hvide Huse i det fjerne, maatte jeg næsten le ad min pludselige Angest, saa meget mere, som Tonen i Luften godt kunde være frembragt ved en af de store Konkylie-Lurer, hvori Vignevogterne paa Bjerget tuder ved Aftentide. Lidt efter lidt følte jeg mig saa overbevist herom, at jeg fuldstændig rolig vandrede frem gennem det tætte Myrtekrat, hvor den fortryllede Prinsesse endnu ikke havde sat Blomst.

Da hørte jeg paa én Gang en høj, klar, gjaldende Tone. Det lød — ja, det er vanskeligt at sige hvordan — men jeg kommer maaske Sandheden nærmest, naar jeg siger, at det klang, som om Bjergvinden blæste paa Lur dybt under Jorden gennem en af Fjældets snævreste Spalter. Lyden kom paa en forunderlig, ulegemlig Maade, ikke forfra, ikke bagfra; det var, som brød den ud af Jorden selv, paa samme Maade, som naar Isen revner hos os en stille Vinternat, kun at Klengen var uendelig fyldigere og stærkere. Uvilkaarlig drejede jeg mig om mod Stenen paa Monte Tabor. I det klare Maaneskin forekom det mig, at den vaklede, og at jeg saa' den svinge sine truende Arme frem og tilbage;

men i det næste Øjeblik var den ganske omhyllet af hvide Dampe, der nu, kraftigere end nogen Sinde før, slog op af den tragtformede Fordybning paa Bjergets Top.

Greben af en hemmelig Gru, fremskyndede jeg min Gang og naaede snart Casamicciolas venlige Haver, hvor all syntes at aande en saadan Fred, at jeg skammede mig over min ilsomme Gang. Paa Torvet stod unge og gamle i en rolig Passiar, og ved Badene havde man endnu travlt med at indrette alt til den kommende Saison. Den tillidsfulde Tryghed, den fuldstændige Ro, som alt aandede, var mere end tilstrækkelig til at udviske det uhyggelige Indtryk, jeg havde modtaget i Egelunden, og da Vejen gik lige forbi „Kløften med de klirrende Vaaben“, besluttede jeg at gaa lidt ind i den for at se, om der her foregik noget usædvanligt.

Jeg blev saa meget mere bestyrket i dette Forsæt, som der var sket en væsentlig Forandring i Retning af dens Civilisation. Det var klart, at den var bleven „opdaget“ af en eller anden Ingese, som ikke var forulykket derinde, og som nu til Gengæld havde sørget for, at den blev standsmæssigt behandlet, for maaske ad Aare at komme i de røde Rejsbøger ved Siden af Hundegrotten og „den blaa“ paa Kapri. Som en Følge heraf var de store Sten fjernede fra Bunden, Strømmen reguleret, og Stien, der løb langs med den, planeret og nivelleret, saa godt det lod sig gøre, og forsynet med Bænke til Badegæsternes Bekvemmelighed. Det hele saa' nu saa tamt og friseret ud, at der blot syntes at mangle et Par Lygtepæle for at hæve Kløften til samme Rang som de fleste af Casamicciolas krogede Gyder.

Stien vedblev at følge Vandløbet, og jeg vandrede fremad til det gamle Madonnabilledet uden at bemærke andet, end at Vandmængden i Strømmen var

lidt mindre end ellers, hvilket kunde hidrøre fra de sidste Ugers stadige Tørke.

Ved Madonnabilledet standsede jeg og tænkte paa at vende om. Da saa' jeg dér, hvor Kløften drejede, noget hvidt, der flagrede i Taagen, og som syntes at være et af de Slør, de rige Ischiatanerinder bærer paa de store Højtidsdage. Jeg gik langsomt hen til Omdrejningen, og nu saa' jeg ganske tydeligt, at en Skikkelse smuttede om Hjørnet dér, hvor Kløften blev smallere og Stien hørte op. Dette vakte min Nysgerrighed, og uden at gøre mig Rede for Følgerne, fulgte jeg med til det næste Sving og stirrede ind i den lange, smalle Fjældspalte, der paa sin halve Side klart belystes af Maanestraalerne. Der var nu et langt Stykke til Kløftens næste Sving; men dog forekom det mig ganske bestemt, at jeg lige ved dette saa' en Skikkelse, som vinkede ad mig. Jeg gik nogle Skridt frem, og i samme Øjeblik var den forsvunden. Jeg standsede; men nu viste den sig paa ny ganske tydeligt, vinkende med Haanden. Jeg blev underlig til Mode; men Kløften syntes dog ikke at have det ængstende, som da jeg sidste Gang besøgte den med Francesco. Maaske kom det deraf, at Fuldmaanen næsten stod lige over den; maaske var det andre Grunde — jeg véd det ikke — men jeg fik paa én Gang en sælsom, dyb Lyst til ret at tabe mig i Fjældensomheden, lytte til Bjergkildernes Risten og paa ny høre Klengen af de klirrende Vaaben.

Desuden havde Kløften i Maaneskin en ejendommelig sin, jeg kunde fristes til at sige æterisk Skønhed, som paa en sælsom Maade henrev og fortryllede mig. De talrige Slyngplanter højt over mit Hoved tog sig i det ubestemte Maanelys ud som allehaande eventyrlige Figurer, der arabeskagtigt slyngedes i hverandre. Det tynde Vandlag fra de varme Kilder paa Klippens Sider lyste som Sølv

med en spillende, sitrende Bølgeglans, og de lette Dampe, der som svage Skystrimer svævede hen over Kløften, syntes, lig flagrende Ellepiger, at være i en langsom vekslende Bevægelse, der snart formede dem til hvide Skyblomster, snart forvandlede dem til maanebeskinnet Sølvregn, naar de slog an mod Klippens højere liggende, køligere Sider. Dertil forekom det mig, at jeg af og til hørte blide, bølgende Toner, der fyldte mig med sølsom Attraa og tvang mig til at vandre længere frem mod deres Udspring.

Endelig dækkedes Kløften foroven helt af Slyngplanternes brogede Spind, saa at Maanestraalerne kun sparsomt kunde liste sig ned og belyse enkelte Pletter af Kløftens Væg, der da tog sig ud som mat lysende Lamper paa den sorte Klippegrund, medens de brune Svampe dannede forunderlige, fantastiske Figurer, som var det Maurerhoveder med Skæg og Turban, der tittede ud af Bjerget.

Alligevel følte jeg ingen Frygt. Jeg syntes tværtimod, at det vilde være en let og lykkelig Død, hvis Fjældet lukkede sig, eller hvis jeg blev truffen af en Sten fra Højden, og lyttende til de bløde, rislende Toner, vandrede jeg langsomt videre, indtil jeg naaede hen mod det Sted, hvor Stien svang sig i Vejret for at sno sig op til den saakaldte „Tromme-hvirvlernes Grotte“.

Der maatte være hugget Trin i den Afsats, som førte derop; thi ved at bøje om et nyt Hjørne, saa' jeg ganske tydeligt, at en ung Ischiatancerinde, klædt i lys Dragt, og med et Tørklæde om Hovedet, var i Færd med at stige op ad Trinene for i næste Øjeblik at forsvinde i Grotten. Hvis jeg havde nærret nogen Frygt, vilde dette have været nok til ganske at forjage den, og jeg smilte ved Tanken om, hvor forbavset hun vilde blive, naar hun saa' mig — thi at det var en ung Pige, som gik for at hente

Vand fra en af de hede Kilder, derom tvivlede jeg ikke et Øjeblik.

Lige idet jeg satte min Fod paa den første Af-sats, hørte jeg en mægtig, rullende Klang i Fjældet. Det lød som de Trommehvirvler, jeg alt har beskrevet, men uendeligt stærkere — det var, som om Klippen sitrede derved. Nysgerrig svang jeg mig i Vejret og var med ét Sæt oppe i Aabningen, der førte ind til Grotten. Forbavset stirrede jeg omkring — den var tom. Maanen skinnede koldt og klart, de hede Kilder rislede og randt; men der var intet levende at se. Ud af „Maurerkongens Port“ steg de hvide Dampe fyldigt og tæt, kastedes nedad ved Trykket af den koldere Luft og samlede sig saa som en maanebeskinnet Taagestøtte i den bageste Del af Grotten, som de næsten udfyldte.

Forvirret saa' jeg mig omkring. Saa sikkert havde jeg ventet at se en menneskelig Skikkelse, at Tomheden slog mig med en besynderlig Rædsel. — Ind ad Maurerkongens Port kunde hun dog umuligt være forsvunden.

Da bares en klagende, langtrukken, men dæmpet Tone frem gennem Luften. Det var, som om Fjældet revnede derved; men jeg kendte den øjeblikkeligt — det var Stenen paa Monte Tabor. I samme Nu drøede det fra Bjerget. Det var ikke længere Trommehvirvler — det var en Tordentromme, som buldrede derinde, og idet jeg forfærdet sprang tilbage, var det, som om den faste Klippe veg bort under mine Fødder. Et isnende Vindpust slog ned gennem Grotten fra oven. Det splittede Taagestøtten og fik den som Bølger til at rulle hen imod mig. Men det splittede den ikke helt; thi i Hulens Baggrund stod en tør, visnen, sammenskrumpen Skikkelse med vildt, uredt Skæg, med lange, isgraa Lokker flagrende om det indfaldne Ansigt, og med

en kridhvid Stav, som han truende løflede imod mig.

Jeg udstødte et Raab, men det overdøvedes fuldstændigt af den brølede Larm, som i samme Øjeblik væltede ud af Maurerkongens Port. Den kom ikke alene. En kridhvid Dampsøjle, som naar en Kanon fyres af, fulgte umiddelbart efter. Jorden rystede under mine Fødder; Sten og Grus haglede ned omkring mig. Jeg hørte et alt gennemtrængende Skrig, saa endnu en brølede, tordnende Bragen — da var det, som lukkede Fjældet sig over mig i svinglende Søgang, og uden at vide, hvad jeg gjorde, sprang jeg ned og styrtede af Sted, saa hurtigt mine Fødder kunde bære mig.

Hvor langt og hvor længe jeg løb, véd jeg ikke. Alt dansede og hvirvlede forbi mig i Maaneskinnet, som var der intet fast, intet holdbart mere. Jeg følte en sviende Smerte i mine Fødder, naar jeg traadte i det hede Vand; men jeg agtede det ikke. Fremad fo'r jeg med den forfærdelige Følelse, at jeg havde de skoldende Dampsøjler bag mig, og at Kløften kunde lukke sig foran mig, hvis det Jordstød, jeg havde følt, tiltog i Sтыrke.

Endelig saa' jeg Madonnalampen blinke. Her vidste jeg, at der gik en Sti op over Fjældet til højre, og i et Nu var jeg oppe ad den, idet jeg løb, kravlede og hagede mig fast, trods de rullende Tufblokke. Til sidst kunde jeg ikke mere — jeg segnede af Træthed og stirrede aandeløs ned i den dybe Kløft med de klirrende Vaaben.

Sælsomme Taageskikkelser boltrede sig dernede. Det var som Ryttere, Fodfolk og Heste i den vildeste Kamp, og dybt under dem hørte jeg den hede Bjergstrøm syde — den var bleven til en Flod, der fyldte Kløften og rullede de alentykke Pimpstensblokke frem foran sig, som var de Korktolde i en Rendesten. Blandet med Bjergstrømmens

Brusen hørt en underlig Drønen, der fyldte Luften vidt og bredt, som hang der en uhyre Bisværm højt oppe over Epoméos Top.

Jeg vidste ikke, hvad det var. Det klang som Tordenens fjerne Rullen rundt over hele Øen, og dog stod Maanen fuld og klar, ikke en Sky var at øjne paa den Del af Himlen, jeg kunde overse. Af og til syntes jeg, at Jorden sitrede under mig, og med en forunderlig, beklemt Følelse fulgte jeg Stien, som fjernede sig mere og mere fra Kløften. Jeg vidste, at den var lang og besværlig, at jeg maatte stige over en betydelig Højderyg, før jeg ad den modsatte Side kunde komme ned til Casamicciola. Endelig naæde jeg Højdedragets Kam, hvor jeg havde fri Udsigt langt ud over Havet. Hvilket Syn! —

Ude over Procida, hvor jeg ellers var vant til at se Vesuvs taageslørede Kegle, stod en luende Ildsøjle i Vejret, omkranset af en tung, stenkulsort Røg, medens mørkerøde Ildstriber, lig glødende Slinger snoede sig ned mod Portici og Pompeji — Det var det altsaa, som Maurerstenen havde forkyndt!

Nede paa Marinaen traf jeg blandt de Grupper, som dér havde samlet sig, ogsaa Francesco. Han trykkede min Haand uden at sige et Ord; men da jeg fortalte ham, hvorfra jeg kom, blev han bleg som et Lig. — Intet kunde rokke hans Overbevisning om, at jeg havde set Maurerkongens Mago i „Kløften med de klirrende Vaaben.“

Skønne Ischia, dejlige Ø, Hjemsted for min Ungdoms lyste Minder, hvor lidet kendte jeg hin Aften de Undergangens Magter, der gennemfurede dit Indre! —

Din Jordbund skjælv, dine Kilder tørredes, dine Børn stod blege ved Stranden, stirrende ud mod de atten Ildsvælg, Vesuv havde aabnet; men jeg gik sorgløs til Hvile og lod mig lulle i Søvn af Vulkanens fjerne, drønende Brølen.

Men denne Nat afgjorde, Ischia, din Skæbne! I denne Nat kom de to Maurerkonger hinanden nær, og fra nu af klirrede deres Vaaben vældigt mod Klippens Væg — tyndere og tyndere blev de Lag, der skilte Ischias sorgløse Børn fra Dybets dømmeske Magter.

Og saa kom den forfærdelige Nat, da de mødtes! — Klipperne sprængtes som Glas, Jorden aabnede sit Dyb — de døde slyngedes ud, de levende tog deres Plads! Kun otte Sekunder, og alt var forbi! — Kirker og Kløstre, Vigner og Villaer, Haver og Hegn, Mennesker og Mure — alt styrtede sammen i knusende Fald!) — Hvor nys seks Tusinde glade Mennesker havde boet og bygget, var der nu ikke en til at begrave dem — Epoméos Top laa som Gravsten over dem alle!

Da — først da, Francesco — forstod jeg dine rørende Ord: „Ak, hvad har vor stakkels Ø maattet døje! — Hungersnød, Krig, Pest, Jordskælv og frygtelige Udbrud af de onde Aander, som ligger bundne dybt under Epoméos Tinder. — Naar jeg tænker paa, hvilke Strømme af Blod der er flydt paa denne ulykkelige Ø, hvor mange Taarer der er udgydt, og hvor mange Suk der herfra er stegne mod Himlen, da undrer jeg mig over, at Jorden kan

*) Den 28. Juli 1883.

være saa smilende. Havet saa blaat og Luften saa klar. Ak, min stakkels, stakkels Ø, hvad har du ikke lidt gennem Tiderne!“ —

Ja, du fik Ref, Francesco! — Jeg ler ikke mere — jeg begræder dig og alle dem, der nu slumrer under Vedbendsløret i „la tombo grande“, Ischias store Kirkegaard.
